

สรุปข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการเผาในที่โล่ง

การเผาในที่โล่งเป็นเหตุรำคาญ ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ กรณีมีการเผายายเป็นวงกว้างในพื้นที่อาจเป็นสาธารณสุขภัยตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถใช้อำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการกับผู้กระทำความผิด โดยกำหนดมาตรการการตามกฎหมายและบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลทางปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการลดปัญหามลพิษทางอากาศ โดยการเผาในที่โล่งอาจเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายฉบับขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและการกำหนดมาตรการตามกฎหมาย ดังนี้

ประเภทของการเผา	ความผิดตามกฎหมาย
การเผาในพื้นที่เอกชน	๑. ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (พรบ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐) ๒. ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานที่สั่งให้ระงับการเผา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕)
การเผาในพื้นที่สาธารณะ	๑. ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (พรบ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐) ๒. ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานที่สั่งให้ระงับการเผา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕)
การเผาในพื้นที่ข้างทางหรือถนน	ห้ามมิให้ผู้ใดเผาหรือกระทำการด้วยประการใดๆ เป็นเหตุให้เกิดควันหรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้ไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางเดินรถ ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท (พรบ.จราจรทางบก พ.ศ.๒๕๒๒)
การเผาในพื้นที่ป่าไม้	ผู้ใดฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าลุกลามเนื้อที่เกินกว่า ๒๕ ไร่ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ ๒ - ๕ ปี และปรับตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท (พรบ.ป่าไม้ พ.ศ.๒๔๘๔)
การเผาในพื้นที่เกษตรกรรม	๑. ผู้ใดเผาในที่โล่ง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี และปรับไม่เกิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท (ประมวลกฎหมายอาญา) ๒. ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้โดยประมาทและเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ประมวลกฎหมายอาญา)

หากการกระทำตามประเภทของการเผาดังกล่าวข้างต้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้นั้นต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย ในฐานความผิดละเมิด (มาตรา ๔๒๐) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

การเผาหญ้า เผาขยะ มีความผิดทั้งจำ ทั้งปรับ

การเผาหญ้า หรือเผาขยะ แม้จะเผาในที่ของตนเองก็ตาม
แต่หากการกระทำดังกล่าว ทำให้เกิดเหตุรำคาญ
เช่น กลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน
ฝุ่นละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด
จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ตามความในมาตรา 25

เจ้าพนักงานในท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้หยุดเผาได้
และเมื่อมีคำสั่งห้ามกรณีดังกล่าวได้

ตามมาตรา 26 ประกอบกับมาตรา 28

ซึ่งหากยังคงมีการกระทำความผิดหลังจากการที่เจ้าหน้าที่ได้มีคำสั่งห้ามแล้ว
จะเป็นกรณีฝ่าฝืนตามมาตรา 28 ประกอบกับไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร
หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 28 ผู้ซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 25,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ตามมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

และการเผาดังกล่าวอาจเข้าข่ายคดีอาญาด้วย

แม้เป็นการเผาทรัพย์สินของตนเองก็ตาม

หากเป็นอันตรายต่อผู้อื่นและทรัพย์สินของผู้อื่น ตามมาตรา 220

ผู้ใดกระทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใดๆ แม้เป็นของตนเอง

จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือทรัพย์สินของผู้อื่น

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี และปรับไม่เกิน 140,000 บาท

ที่มา : พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 25

มาตรา 26 มาตรา 28 และมาตรา 74 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 220

จัดทำโดย กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม